

Justitiedepartementet

Inges endast per e-post till ju.remissvar@regeringskansliet.se, med kopia Ju.L6@regeringskansliet.se

Diarienummer: Ju 2024/02386

Stockholm 10 mars 2025

Remissvar över betänkandet SOU 2024:75 ”Personuppgifter och mediegrundlagarna”

Bonnier News AB kommenterar nedan.

Bakgrund

Bonnier News är utgivare av dags-, lokal- kvälls- och affärstidningar samt magasin och nischtidsskrifter som varje vecka når cirka sex miljoner svenskar.

Bonnier News är Sveriges största mediekoncern, och som en del av Bonnier Group är långsiktigt ägande och publicistisk mångfald bärande.

Bonnier News vision:

”Vi drivs av att stärka det fria ordet och bidra till ett demokratiskt, hållbart och inkluderande samhälle.”

Bonnier News verksamheter är medlemmar i bland annat:

- **Sveriges Tidskrifter**, branschorganisation för magasin
- **Tidningsutgivarna**, branschorganisation för dagspress
- **Gratistidningarnas förening**, branschorganisation för gratistidningar

Med detta följer att Bonnier News är representerat i en rad olika organisationer för samverkan mellan publicister, som exempelvis **Utgivarna** med Sveriges Television, UR, Sveriges Radio, TV4, Sveriges Tidskrifter och Tidningsutgivarna som huvudmän.

Yttrande

Bonnier News stödjer yttrandet från Tidningsutgivarna (TU) över rubricerat betänkande, och avstyrker således förslaget i sin helhet.

Bonnier News vill för egen del framhålla följande:

Som exempel på samhällsviktig journalistik som möjliggjorts genom tillgång till rättsdatabaser kan nämnas så skilda nyheter som säkerhetsskandalen på Transportstyrelsen och dåvarande statssekreteraren PM Nilssons ålafiske.

Rättsdatabaser är också en förutsättning för exempelvis större granskningar av de politiska partiernas kandidater till allmänna val, då redaktioner landet runt sammanställer information om politiker som söker valmanskårens förtroende.

Medieorganisationer som Utgivarna, Tidningsutgivarna, Svenska journalistförbundet mfl har vid upprepade tillfällen invänt mot utredningar och domstolsbeslut som syftat till att begränsa offentlighetsprincipen, vilka därmed skadat produktionsförutsättningarna för fri journalistik.

Flera remissyttranden om SOU 2024:75 nämner Högsta domstolens beslut I och II den 25 februari 2025 i mål Å 3457-24 och Å 3169-24. Här vill Bonnier News framhålla att besluten var oeniga, tre av sju justitieråd var skiljaktiga och bland dem samtliga inlämnade justitieråd från Högsta förvaltningsdomstolen inklusive nuvarande Justitiekanslern, vilket gör att HD-avgörandet inte bör tas som intäkt för att genomföra förslaget i SOU 2024:75.

Bland remissyttranden om SOU 2024:75 kan också nämnas vad Domstolsverket konstaterar:

”Som framgår av Högsta domstolens avgöranden får dock lagstiftarens avsikt med 1 kap. 7 § första stycket dataskyddslagen (2018:218) anses ha varit att dataskyddsförordningen och dataskyddslagen över huvud taget inte ska tillämpas på det grundlagsskyddade området och att förordningen inte heller ska inskränka myndigheternas skyldigheter att lämna ut personuppgifter. Som Högsta domstolen vidare uttalar är det inte möjligt att i ett enskilt avgörande generellt lösa de frågor som är förknippade med den svenska regleringen av dataskyddsförordningens tillämplighet.”

Bonnier News välkomnar ett klargörande från lagstiftaren som tydligt värnar offentlighetsprincipen och skyddar mediegrundlagarna från tolkningen att GDPR trumfar TF och YGL. De återkommande politiska förslagen om att stoppa rättsdatabaser samt olika domstolars egna tolkningar av GDPR har skapat en osäkerhet som regering och riksdag bör undanröja, så att exempelvis grundlagsskyddade mediers verksamhet inte försvåras.

Men det är viktigt att påminna om att rättsdatabaserna inte bara är viktiga arbetsverktyg för undersökande journalistik. Ekobrottsmyndigheten skriver i sitt remissyttrande om SOU 2024:75:

”Att upplysningar om företag och dess företrädare finns tillgängliga för detta ändamål är av avgörande betydelse för möjligheten att effektivt bekämpa och motarbeta den organiserade brottsligheten.”

Slutligen uttrycker Bonnier News oro över hur förslaget riskerar att påverka de tjänster som grundlagsskyddad nyhetsmedia bedriver, utöver att tillgången till mer traditionella söktjänster försvåras. Det är vanligt att nyhetsmedia tillhandahåller uppgiftssamlingar på sina webbplatser som offentliggör personuppgifter som en del av sin journalistiska verksamhet. De tre alternativa modeller som föreslås är, enligt Bonnier News, för generellt formulerade och riskerar att sträcka sig bortom vad som är syftet med den föreslagna regleringen. Det räcker inte att begränsande överväganden vad gäller traditionell massmedial verksamhet nämns i förarbetena till lagtexten, inte minst eftersom det är osäkert om dessa får genomslag i praxis.

Med hänvisning till vad som anförts av TU och vad som anförts ovan avstyrker Bonnier News att den föreslagna regleringen genomförs.

Bonnier News AB

Thomas Mattsson
Senior Advisor

**BONNIER
NEWS**

Tillsammans. För det fria ordet.